

2024/8

TESEV
DEĞERLENDİRME
NOTLARI

Dijitalleşmede Süreklilik Bağlamında Yapay Zekânın Yönetişime Etkileri

TESEV Değerlendirme Notları, TESEV'in çalışma alanlarındaki konulara ilişkin farklı bakış açıları ve önerileri kamuoyuyla paylaşmayı hedeflemektedir.

Prof. Dr. Erkan Saka

İstanbul Bilgi Üniversitesi Yeni Medya ve İletişim bölümünde öğretim üyesi ve İletişim Bilimleri doktora programının direktörüdür. Google Türkiye tarafından desteklenen Yapay Zeka Okuryazarlığı projesini yöneten Erkan Saka lisans ve yüksek lisans derecelerini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji bölümünden aldı. Doktorasını antropoloji alanında Rice University (Houston, ABD)'de tamamlayan Saka bir dönem UC Irvine Antropoloji bölümünde, bir dönem de MIT Bilim ve Teknoloji Çalışmaları bölümünde misafir araştırmacı olarak bulundu. 2004 yılından beri sürdürdüğü bir blogu (www.erkansaka.net), yeni medya kültürlerine odaklanan SosyalKafa (www.sosyalkafa.net) adlı bir projesi var. Son çalışmaları arasında *Social Media and Politics in Turkey: A Journey through Citizen Journalism, Political Trolling, and Fake News* adlı kitabı ve *Big data and gender-biased algorithms In The International Encyclopedia of Gender, Media, and Communication* başlıklı yazısı sayılabilir.

Yapay zekâ (YZ)'nin yönetim üzerindeki olası etkilerini incelemek, toplumların gelecekte karşılaşacağı fırsatları ve riskleri daha iyi anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir. YZ'nin karar alma süreçlerini nasıl dönüştürebileceği, kamu hizmetlerinin verimliliğini nasıl artırabileceği ve demokratik katılımı nasıl şekillendirebileceği gibi konular, hem teknolojinin sağladığı avantajlardan yararlanma hem de potansiyel tehditleri öngörme noktasında derinlemesine bir analiz gerektirir. Bu bağlamda, YZ'nin yönetim üzerindeki etkilerini değerlendirirken, teknolojinin insan merkezli bir yaklaşımla nasıl dengelenebileceği üzerine düşünmek hayati olacaktır.

Dijital Dönüşüm ve YZ

Dijital dönüşüm, teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte, kurumların ve toplumların iş yapma biçimlerinde köklü değişiklikler meydana getiren bir süreçtir. Bu dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla başlamış, internetin ve mobil

YZ, dijital dönüşümün ileri bir aşaması olarak görülebilir; dijitalleşme sürecinde toplanan büyük verilerin analiz edilmesi, öngörüler yapılması ve otomasyon süreçlerinin devreye girmesi için YZ teknolojileri hayati bir rol oynamaktadır.

teknolojilerin hayatın her alanına girmesiyle hız kazanmıştır. Dijital dönüşüm, kamu hizmetlerinden ticarete, eğitimden sağlığa kadar birçok sektörde süreçlerin dijitalleştirilmesi, veriye dayalı kararların ön plana çıkması ve daha verimli çalışma yöntemlerinin benimsenmesiyle karakterize edilir.

Dijital dönüşümün başlamasının ardında yatan temel nedenler arasında, küreselleşmenin getirdiği rekabet baskısı, artan müşteri beklentileri ve teknolojik yeniliklerin sağladığı fırsatlar yer almaktadır. YZ, dijital dönüşümün ileri bir aşaması olarak görülebilir; dijitalleşme sürecinde toplanan büyük verilerin analiz edilmesi, öngörüler yapılması ve otomasyon süreçlerinin devreye girmesi için YZ teknolojileri hayati bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, YZ ile dijital dönüşüm arasındaki ilişki, dijitalleşmenin YZ tarafından desteklenmesi ve daha akıllı, veri odaklı sistemlerin kurulması şeklinde özetlenebilir.

YZ teknolojisinde bir sıçrama olduğuna ve artık gündelik hayatımızda vazgeçilmez bir yeri olduğuna şüphe yok ama içinde olduğumuz tekno-sosyal oluşumlar bağlamında dijital dönüşüm ve YZ konusunda devamlılığı da göz ardı edemeyiz. Örneğin giderek daha çok YZ destekli olarak gelişen şu başlıklar epeydir hayatımızda:

- E-devlet uygulamaları ve kamu hizmetlerinin dijitalleşmesi
- Şeffaflık ve hesap verebilirliğin artması
- Dijital katılım ve e-demokrasi girişimleri
- Sosyal medyanın siyasi iletişim ve örgütlenmedeki rolü
- Siber güvenlik ve dijital haklar

YZ'nin potansiyel etkilerini tartışırken yukarıdaki başlıklardaki sürekliliği hatırlamak faydalı olacaktır. Ayrıca dijitalleşmeyen yakın zamanlarda yol açtığı sonuçlar YZ'nin etkilerini anlamak bakımından önemlidir. YZ'nin katkılarını düşünürken dijitalleşmenin istenmeyen ve çoğu

zaman beklenmeyen olumsuz etkilerini de göz önünde tutmamız gerekir. Dijital dönüşümün yakın zamandaki bazı örneklerini ve sonuçlarını sıralayacak olursak:

Arap Baharı ve benzeri siyasi hareketlerde sosyal medyanın rolü

Sosyal medya, protestocular arasında iletişimi ve örgütlenmeyi kolaylaştırarak Arap Baharı¹ ve benzeri siyasi hareketlerde önemli bir rol oynamıştır. Facebook ve Twitter gibi platformlar farkındalığı yaymak, gösterileri koordine etmek ve uluslararası destek toplamak için kullanılmış ve geleneksel medyayı ve hükümet sansürünü etkili bir şekilde atlatmıştır. Bu dijital dönüşüm haberleşmenin hızlı bir şekilde yayılmasını ve kitlelerin harekete geçirilmesini sağlamış, sosyal medyanın vatandaşları güçlendirme ve siyasi değişimi etkileme potansiyelinin altını çizmiştir. Ancak, sosyal medya bir katalizör görevi görse de, daha derin sosyo-politik meselelere dayanan bu hareketlerin tek itici gücü değildir.

Pandemi ve dijital dönüşümün hızlanması

COVID-19 salgını, çeşitli sektörlerde dijital dönüşümü önemli ölçüde hızlandırarak dijital teknolojilerin ve uygulamaların hızla benimsenmesine yol açmıştır. Bu değişim, uzaktan çalışma, çevrimiçi iş modelleri ve dijital müşteri etkileşimleri gibi yeni gerçekliklere uyum

sağlama ihtiyacından kaynaklanmıştır. Kamu sektöründe, hükümetler de hizmetleri sürdürmek ve vatandaşlarla etkili bir şekilde etkileşim kurmak için dijital dönüşümü benimsemiştir. Örneğin Türkiye’de E-Nabız ve Hayat Eve Sığar uygulamaları sağlık hizmetlerinde önemli rol oynadı. Buna çevrimiçi iletişimi, hizmet sunumunu ve bilgi dağıtımını kolaylaştıran dijital araçların benimsenmesi de dahildir. Pandemi, teknolojinin stratejik önemini vurgulayarak kurumları dijital girişimlere yatırım yapmaya ve gelişen ortamda rekabetçi kalabilmek için hızla inovasyon yapmaya itmiştir.

Dezenformasyon ve yanlış bilgi yayılımı sorunu

Dezenformasyon ve yanlış bilginin yayılması, dijital çağda önemli bir sorun haline gelmiş ve kamu sağlığı, demokrasi ve sosyal uyum da dahil olmak üzere toplumun çeşitli yönlerini etkilemiştir. Sosyal medyanın ve yeni teknolojilerin yükselişi, genellikle algoritmalar ve medya şirketlerinin kâr güdülleri tarafından yönlendirilen yanlış bilgilerin hızla yayılmasını kolaylaştırmıştır. Bu durum, halkın geleneksel bilgi kaynaklarına olan güvensizliğinin artmasına ve bazen daha az güvenilir olabilen alternatif kanallara güvenmesine yol açmıştır. Uzmanlar, yanlış bilgiyle mücadele etmek için güvenilir habercilerin kullanılması, bilgi boşluklarının

YZ teknolojilerinin hızla gelişmesi ve yaygınlaşması, yönetim ve demokratikleşme süreçleri üzerinde önemli etkiler yaratma potansiyeline sahiptir.

doğru verilerle hızla doldurulması ve karar alma süreçleri konusunda şeffaf olunması gibi çeşitli stratejiler önermektedir. Bu çabalar, kamusal söylemde doğru bilginin hâkim olmasını sağlamak için hükümetler, medya platformları ve sivil toplum arasında iş birliğini gerektirmektedir.

Dijital uçurum ve eşitsizlikler

Dijital uçurum ve eşitsizlikler, teknolojiye ve dijital becerilere erişimdeki eşitsizliklerin altını çizen dijital dönüşümün hızlı temposuyla daha da derinleşmiştir. Bu uçurum coğrafya, gelir, eğitim ve cinsiyet gibi çeşitli boyutlarda kendini göstermektedir. Örneğin, Türkiye’de kırsal ve az gelişmiş bölgeler genellikle yüksek hızlı internet altyapısından yoksundur² ve bu da dijital ekonomiye katılımlarını sınırlamaktadır.³ Ayrıca, gelir ve eğitim seviyesi gibi sosyo-ekonomik faktörler bireylerin dijital teknolojilere erişim ve bunlardan faydalanma becerilerini önemli ölçüde etkilemekte ve farklı sosyal gruplar arasındaki uçurumu daha da derinleştirmektedir. Bu eşitsizliklerin giderilmesi, bağlanabilirliğin geliştirilmesine, dijital okuryazarlığın artırılmasına ve dijital kaynaklara eşit erişimin sağlanmasına odaklanan kapsamlı stratejiler gerektirmektedir.

İstihdam alanındaki dönüşümler

Dijital dönüşüm, veri bilimcileri ve yapay zekâ uzmanları gibi yeni mesleklerin ortaya çıkmasına⁴ neden olurken, çalışanlar arasında dijital okuryazarlık ve sürekli beceri geliştirme talebini de artırmıştır.⁵ Ayrıca, uzaktan ve esnek çalışma düzenlemelerin yükselişi, geleneksel çalışma modellerini değiştirerek çalışanlara daha fazla iş-yaşam dengesi olanağı ve küresel bir yetenek havuzuna erişim sunmuştur. Ancak bu değişiklikler, yeniden beceri kazandırma ve dijital araçlara eşit erişim konusunda stratejik çabalar gerektiren iş değiştirme ve dijital uçurum gibi zorlukları da beraberinde getirmektedir.

Dijital dönüşümde yaşanan bu gelişmelerin ardından yazının bir sonraki bölümünde YZ’nin yönetim bağlamında potansiyel etkileri incelenecektir.

Yapay Zekânın Yönetişime Potansiyel Etkileri

YZ teknolojilerinin hızla gelişmesi ve yaygınlaşması, yönetim ve demokratikleşme süreçleri üzerinde önemli etkiler yaratma potansiyeline sahiptir. Ancak bu potansiyeli

incelerken yukarıda sıralanan dijital gelişmeleri yok saymayıp bir bakıma devamlılık olduğu da vurgulanmalı. Yazının devamında, tam bu bağlamda belli başlıklar altında YZ'nin potansiyeli incelenecek:

Karar Alma Süreçlerinde YZ Kullanımı

YZ sistemleri, karmaşık verileri hızla analiz etme ve örüntüleri tespit etme yetenekleriyle, karar alma süreçlerinde giderek daha fazla rol oynamaktadır. Hükümetler ve kurumlar, politika oluşturma ve kaynak tahsisi gibi kritik kararlarda YZ destekli analizlerden faydalanmaya başlamıştır.

Bu durum, kararların daha veri odaklı ve objektif olmasını sağlayabilir. Örneğin, bir şehrin trafik akışını optimize etmek için YZ kullanılabilir, bu da daha etkili ulaşım politikalarının yolunu açabilir. Ancak, YZ sistemlerinin tarafsızlığı ve şeffaflığı konusunda endişeler de mevcuttur. YZ algoritmaları, eğitildikleri verilerden kaynaklanan önyargıları yansıtabilir ve bu da adil olmayan veya ayrımcı kararlara yol açabilir.

Doğal afetler gibi kriz yönetiminde de YZ'nin karar alma süreçlerine entegrasyonu önemli avantajlar sunmaktadır. Örneğin, YZ tabanlı sistemler, meteorolojik verileri analiz ederek olası afet senaryolarını önceden tahmin edebilir ve acil durum planlarını optimize edebilir. Bu

sayede, hükümetler ve yerel yönetimler, afet öncesi ve sonrası müdahalelerde daha hızlı ve etkili kararlar alabilirler. Ancak, bu tür kritik kararların yalnızca YZ'ye bırakılması, beklenmedik sonuçlara yol açabilir; çünkü algoritmalar, her zaman insan sezgisi ve yerel bilgi birikimini göz önünde bulunduramayabilir. Dolayısıyla YZ'nin kriz yönetiminde bir araç olarak kullanılması insan faktörü ile dengelenmelidir.

YZ Destekli Kamu Hizmetleri ve Politika Oluşturma

Pandemide hızlanan dijital dönüşüm sürecinin YZ ile daha büyük bir sıçrama yaparak kamu hizmetleri verimliliğinin ve erişilebilirliğinin artırması mümkün olabilir. Chatbotlar ve sanal asistanlar, vatandaşlara 7/24 hizmet sunabilir, sorularını yanıtlayabilir ve işlemlerini hızlandırabilir. Örneğin, Singapur'un "Ask Jamie" adlı sanal asistanı, çeşitli devlet kurumlarıyla ilgili sorulara yanıt vermektedir.⁶

Politika oluşturma sürecinde, YZ sistemleri büyük veri setlerini analiz ederek toplumsal eğilimleri ve ihtiyaçları tespit edebilir. Bu, daha hedefli ve etkili politikaların geliştirilmesine yardımcı olabilir. Örneğin, YZ destekli sistemler, sağlık hizmetlerinin planlanmasında veya eğitim programlarının oluşturulmasında kullanılabilir.

YZ'nin politika oluşturmada artan rolü, insan faktörünün önemini azaltma riski taşımaktadır. Politika yapıcıların, YZ önerilerini eleştirel bir şekilde değerlendirme ve etik sonuçları dikkate alma sorumluluğu vardır.

Ancak, YZ'nin politika oluşturmada artan rolü, insan faktörünün önemini azaltma riski taşımaktadır. Politika yapıcıların, YZ önerilerini eleştirel bir şekilde değerlendirme ve etik sonuçları dikkate alma sorumluluğu vardır.

YZ destekli kamu hizmetleri ve politika oluşturma süreçlerinde şeffaflık ve hesap verebilirlik konuları da ön plana çıkmaktadır. Örneğin, sosyal yardım programlarında YZ'nin kullanılması, yardımların daha adil bir şekilde dağıtılmasını sağlayabilir. Ancak bu sistemlerin nasıl çalıştığı, hangi verilere dayandığı ve nasıl karar verdiği konusunda vatandaşların bilgilendirilmesi kritik öneme sahiptir. Hollanda'da yaşanan bir olayda, YZ tabanlı bir sistemin sosyal yardım dolandırıcılığını tespit etmek için kullanılması, YZ'nin belirli gruplara karşı ayrımcılık yaptığı iddialarıyla eleştirilmiştir.⁷ Bu tür örnekler, YZ'nin kamu hizmetlerinde kullanımının dikkatle izlenmesi ve gerekli denetim mekanizmalarının oluşturulması gerektiğini göstermektedir.

Seçim Süreçleri ve YZ

YZ teknolojileri, seçim süreçlerini çeşitli şekillerde etkileyebilir. Bir yandan, YZ destekli sistemler

seçmen kayıtlarının doğruluğunu artırabilir, seçim güvenliğini güçlendirebilir ve oy sayma sürecini hızlandırabilir. Öte yandan, YZ'nin siyasi kampanyalarda kullanımı, seçmen davranışını etkileme ve manipüle etme potansiyeli taşımaktadır.

Örneğin, YZ algoritmaları sosyal medya verilerini analiz ederek seçmen tercihlerini tahmin edebilir ve hedefli politik reklamcılık için kullanılabilir. *Cambridge Analytica* skandalı⁸, bu tür uygulamaların demokratik süreçleri nasıl tehdit edebileceğini göstermiştir.

Ayrıca, *deepfake* teknolojisi gibi YZ destekli araçlar, sahte video ve ses kayıtları oluşturarak dezenformasyon kampanyalarına yeni bir boyut kazandırabilir. Bu durum, seçmenlerin güvenilir bilgiye erişimini zorlaştırabilir ve demokratik süreçlere olan güveni sarsabilir.

Seçim süreçlerinde YZ'nin kullanımı, aynı zamanda seçmenlerin katılımını artırma ve demokratik süreçlere dahil olmalarını kolaylaştırma potansiyeli de taşımaktadır. Örneğin, YZ tabanlı uygulamalar, seçmenlerin seçimler hakkında bilgi edinmelerine, adayların

politikalarını karşılaştırmalarına ve oy kullanma süreciyle ilgili sorularını yanıtlamalarına yardımcı olabilir. Hindistan'da geliştirilen bir YZ uygulaması, seçmenlerin kendi mahallelerindeki adaylar hakkında bilgi edinmelerini sağlamak için kullanılmıştır.⁹ Ancak, bu tür teknolojilerin tarafsız ve güvenilir bir şekilde kullanılması, demokratik katılımı desteklerken manipülasyon ve yanlış yönlendirme risklerini en aza indirmek açısından hayati önem taşır.

YZ'nin Demokratik Katılım Üzerindeki Potansiyel Etkileri

YZ, vatandaşların demokratik süreçlere katılımını artırma potansiyeline sahiptir. YZ destekli platformlar, vatandaşların fikirlerini daha etkili bir şekilde ifade etmelerine ve politika oluşturma süreçlerine katılmalarına olanak tanıyabilir. Örneğin, YZ chatbotları, vatandaşların endişelerini dinleyebilir ve bu geri bildirimleri politika yapıcılara iletebilir.

Ayrıca, YZ sistemleri, karmaşık politika belgelerini ve yasal metinleri analiz ederek vatandaşlar için özetler oluşturabilir, böylece politik konuların daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir. Bu, daha bilinçli bir seçmen kitlesinin oluşmasına katkıda bulunabilir.

YZ'nin demokratik katılım üzerindeki bir diğer potansiyel etkisi, vatandaşların doğrudan karar

alma süreçlerine dahil olabilmesidir. Örneğin, YZ tabanlı platformlar, vatandaşların yerel yönetimlere veya parlamentolara öneriler sunmasını, anketler yoluyla geri bildirim vermesini veya kamu politikaları hakkında oy kullanmasını kolaylaştırabilir. İsviçre'deki bazı yerel yönetimlerde, YZ destekli araçlar vatandaşların şehir planlama projelerine doğrudan katılımını sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.¹⁰ Ancak bu tür araçların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, veri gizliliği, güvenlik ve demokratik denetim gibi önemli etik ve yasal sorunları da beraberinde getirmektedir.

YZ'nin demokratik katılımı artırma potansiyeli, dijital uçurum ve teknolojik okuryazarlık gibi faktörlerle sınırlanabilir. YZ destekli sistemlere erişimi olmayan veya bu sistemleri kullanma becerisine sahip olmayan vatandaşlar, demokratik süreçlerden dışlanma riskiyle karşı karşıya kalabilir. Ayrıca, bu tür sistemlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik eksikliği, demokratik katılımı daha da zorlaştırabilir. Toplumda dijital okuryazarlık seviyesindeki farklılıklar, bireylerin bu sistemlere güven duymasını da etkileyebilir ve kamu politikaları üzerinde etkili olabilecek bu teknolojilere yönelik bir güvensizlik ortamı yaratabilir. Son olarak, karar verme süreçlerinde YZ'nin artan rolü, insan faktörünü gölgede bırakabilir ve temsili demokrasi ilkesini zayıflatabilir.

➔ **YZ, katılımcı yönetişimi artırma potansiyeline sahiptir. Vatandaşların kamu politikalarına katkı yapabileceği dijital platformlar geliştirilerek, demokratik katılımın genişletilmesi mümkündür.**

Öneriler

Dijital dönüşüm ve YZ sürekliliğini göz önünde bulundurarak YZ'nin yönetişime etkisinin artırılması ve iyileştirilmesi için şu öneriler sıralanabilir:

- **Dijital Okuryazarlık ve Erişim:** YZ'nin yönetişimde etkin kullanılabilmesi için dijital okuryazarlığın artırılması gerekmektedir. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, geniş kitlelere dijital eğitim programları sunarak YZ teknolojilerine erişimi ve bu teknolojilerin etkin kullanımını sağlamak, katılımcı demokrasiye önemli bir katkı yapacaktır.
- **şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:** YZ destekli karar alma süreçlerinin şeffaf ve denetlenebilir olması büyük önem taşımaktadır. Geçmişte dijital dönüşümde yaşanan güven sorunlarını aşmak için, YZ tabanlı sistemlerin nasıl çalıştığı, hangi verilerle eğitildiği ve hangi algoritmalarla karar verdiği konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi gereklidir.
- **Veri Koruma ve Etik Standartlar:** Avrupa Birliği hem veri koruma konusunda hem de Yapay Zeka regülasyonu bağlamında

etik standartların korunmasına yönelik önemli girişimlerde bulunmaktadır. Türkiye'nin de bu doğrultuda bir yol izlemesi beklenebilir. Aslında Türkiye'de de iktidar YZ konusunda duyarsız değildir. 2021 yılında Türkiye'nin ilk "Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi"¹¹, 4 Temmuz 2024 tarihinde de Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından "Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi 2024-2025 Eylem Planı"¹² yayımlanmıştır. Bu plan, yapay zeka uzmanlarının yetiştirilmesi, araştırma ve girişimciliğin desteklenmesi gibi stratejileri içermektedir. YZ'nin kapsamı ve boyutları dikkate alındığında, strateji ve planlamanın yapılmadınsa daha çok paydaşın yer alması işleyiş açısından daha başarılı sonuçları ortaya çıkaracaktır.

- **Katılımcı Yönetişim ve Dijital Demokrasi:** YZ, katılımcı yönetişimi artırma potansiyeline sahiptir. Vatandaşların kamu politikalarına katkı yapabileceği dijital platformlar geliştirilerek, demokratik katılımın genişletilmesi mümkündür. Bunun için dijital demokrasiye yönelik uygulamaların Türkiye'de daha yaygın hale getirilmesi gerekmektedir.

NOTLAR

1. Arap Baharı, 2010 yılında Tunus'ta başlayıp kısa sürede Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki diğer ülkelere yayılan, baskıcı rejimlere karşı kitlesel protestolar ve ayaklanmalarla karakterize edilen siyasi ve sosyal hareketler dalgasıdır.
2. <https://journo.com.tr/dogu-guneydogu-internet-dijital-ucurum>
3. <https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/assets/upload/dosyalar/turkiyede-kirsal-ve-kentsel-ekonomilerin-entegrasyonu-projesi-kirkep-arastirma-raporu.pdf>
4. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2024/yapay-zeka-dijitallesme-ve-buyuk-veri-alanlarinda-yeni-program-ve-bolumler-aciklandi.aspx>
5. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2462318>
6. <https://opengovasia.com/2018/08/06/jamie-virtually-knows-everything/>
7. <https://academic.oup.com/hrlr/article/22/2/ngac010/6568079?login=false>
8. Bu skandalda, Cambridge Analytica adlı şirket, Facebook kullanıcılarının kişisel verilerini izinsiz olarak toplamış ve bu verileri Donald Trump'ın gibi siyasi kampanyalarda kullanmıştır. <https://bipartisanpolicy.org/blog/cambridge-analytica-controversy/>
9. <https://www.pbs.org/newshour/world/indias-latest-election-embraced-ai-technology-here-are-some-ways-it-was-used-constructively>
10. <https://www.digital-public-services-switzerland.ch/en/implementation/egovernment-implementation-plan/promoting-e-participation-projects-and-innovations>
11. <https://www.bilisimdergisi.org.tr/sector-toplanti-ve-haberleri/turkiyenin-ilk-ulusal-yapay-zeka-stratejisi-yayimlandi.html>
12. <https://www.kecolegal.com/post/ulusal-yapay-zeka-stratejisi-2024-2025-eylem-plani-ve-guncel-gelismeler>

OKUMA ÖNERİLERİ

- Refektif Dergisi Özel Sayısı: Yapay Zeka'nın Sosyal Hayata Etkileri (<https://dergi.bilgi.edu.tr/index.php/reflektif/issue/view/11>)

Yönetişimde Yapay Zekâ ve Etik

- Floridi, L., & Taddeo, M. (2016). What is data ethics? Philosophical Transactions of the Royal Society A: Mathematical, Physical and Engineering Sciences, 374(2083), 20160360.
- Binns, R. (2018). Fairness in machine learning: Lessons from political philosophy. Proceedings of the 2020 Conference on Fairness, Accountability, and Transparency.

Kamu Karar Alma Süreçlerinde Yapay Zekâ

- Alemanno, A., & Spina, A. (2014). Nudging legally: On the checks and balances of behavioral regulation. International Journal of Constitutional Law, 12(2), 429-456.
- Diakopoulos, N. (2016). Accountability in algorithmic decision-making. Communications of the ACM, 59(2), 56-62.

Yapay Zekâ ve Demokratik Süreçler

- Hajian, S., Bonchi, F., & Castillo, C. (2016). Algorithmic bias: From discrimination discovery to fairness-aware data mining. Proceedings of the 22nd ACM SIGKDD International Conference on Knowledge Discovery and Data Mining, 2125-2126.
- Helbing, D. (2019). Toward digital enlightenment: Essays on the dark and light sides of the digital revolution. Springer.

Kriz Yönetiminde Yapay Zekânın Rolü

- Meissner, A., & Hales, D. (2014). Artificial intelligence in crisis management. AI Matters, 1(1), 8-10.
- Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). The second machine age: Work, progress, and prosperity in a time of brilliant technologies. W. W. Norton & Company.

Atıf Önerisi:

Saka, Erkan. 2024. "Dijitalleşmede Süreklilik Bağlamında Yapay Zekânın Yönetişime Etkileri" TESEV Değerlendirme Notları 2024/8.

<https://www.tesev.org.tr/tr/research/dijitallesmede-sureklilik-baglaminda-yapay-zekanin-yonetisime-etkileri/>

Copyright © Eylül 2024

Tüm hakları saklıdır. Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın (TESEV) izni olmadan bu yayının hiçbir kısmı elektronik ya da mekanik yollarla (fotokopi, kayıtların ya da bilgilerin arşivlenmesi, vs.) çoğaltılamaz.

Bu yayında belirtilen görüşlerin tümü yazarlara aittir ve TESEV'in kurumsal görüşleri ile kısmen ya da tamamen örtüşmeyebilir.

TESEV, bu projeye katkılarından ötürü Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'ne teşekkür eder.

